

СТАНОВЛЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ШКОЛИ НТУ «ХПІ»

Мамалуй О.А, Дульфан Г.Я., Фатьянова Н.Б.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Фізична школа Національного технічного університету «ХПІ» виникла ще в 1885 році. У фізичному корпусі тоді розміщалися: фізичний кабінет, 2 фізичні лабораторії, велика фізична аудиторія, механічна майстерня для виготовлення приладів, кімнати для досвідів і квартири для працюючих у цьому корпусі. Приступивши до завідування фізичним кабінетом, О.К. Погорелко приклав багато зусиль до його оснащення. Щорічно закупалися різні прилади й установки за кордоном, замовлялися вітчизняним заводам і фірмам, виготовлялися у власній майстерні. О.К. Погорелко й Н.П. Клобуків ведуть наукові дослідження: перший - в області обробки матеріалів, другий - по електрохімії, причому результати досвідів «над дубленням шкіри за допомогою електрики» знаходять практичне застосування. Роки завідування Н.Д. Пильчикова (1902-1908) є найбільш яскравими й плідними в дожовтневий період. В 1909 р., після трагічної смерті Н.Д. Пильчикова, його спадкоємцем став викладач П.В. Шепелев. З 1914 року по 1916 рік у лихоліття Першої Світової війни викладання фізики в інституті велося сумісниками. Після найтяжких для країни подій громадянської війни з 1921 р. кафедрою фізики починає заводити професор Михайло Іванович Сахаров. Кафедрою фізики ХХТІ з 1930 року завідував доц. Латишев учасник широко відомого експерименту по розщепленню ядра прискореними зарядженими частинками (УФТІ, 1938 р) .І.В.Обреїмов – організатор і перший директор УФТІ, організатор фізико-механічного факультету згодом академік АН СРСР, також по сумісництву завідував кафедрою в одному з створених інститутів (1930-1935 р). В 1941 році у зв'язку з початком війни й евакуацією встаткування фізичної лабораторії ХЕТІ співробітники кафедри перенесли в приміщення каф. фізики ХММІ, а частина під керівництвом проф. Сахарова була закопана у дворі ХММІ. Після реєвакуації лабораторія кафедри була відновлена. В 1947-1950 гг. уже почали проводитися й науково-дослідні роботи, уведені посади інженерів кафедри, якими були створені установки для роботи в області порошкової металургії. В 1950 заводити кафедрою став відомий вчений проф. М.І. Корсунський. Його дослідницька робота привела до відкриття аномальної фотопровідності - нового явища у фізику напівпровідників